

CURIERUL ROMÂNESC

(RUMÄNSKA KURIREN)

STIFTELSEN RUMÄNSKA KURIREN

FUNDAȚIA CURIERUL ROMÂNESC

Anul 16, nr. 172-174

PUBLICAȚIE TRIMESTRIALĂ

Ianuarie - Martie 1995

Ansvarig utgivare

SILVIA CONSTANTINESCU

Editor responsabil

Adress: Altvägen 99, 142 42 SKOGÅS, SWEDEN

Tel / Fax: + 46.8.771 74 17

INTERVIU CU DOMNUL EMILIAN HUREZEANU

DIRECTORUL SECȚIEI ROMÂNE DE LA POSTUL DE RADIO DEUTSCHE WELLE

CULTURA ROMÂNĂ SE FACE ÎN ROMÂNIA, INCLUSIV PRIN REPREZENTANȚII EI DIN AFARA ȚĂRII

S. C.: Stimate Domn Emilian Hurezeanu, ați prezentat printre altele emisiunea Față în Față, la postul de radio EUROPA LIBERĂ, ați fost pînă de curînd Directorul secției române a aceluiași post de radio, din ianuarie 1995 sînteți Directorul secției române a postului de radio DEUTSCHE WELLE, dar aici, în izolata noastră Suedie, nu sînteți suficient cunoscut. Cine sînteți domnule Emilian Hurezeanu?

E.H.: Am 39 de ani. M-am născut la Sibiu, am studiat (dreptul) la Cluj. Am făcut parte din grupul intelectual studentesc grupat în jurul revistei clujene *Echinox*, al cărei redactor și secretar de redacție am fost încă din studenție. Am practicat avocatura în Transilvania, și în 1982, primind Bursa Heder, conferită de Universitatea din Viena, la propunerea laureatei Premiului Heder, Ana Blandiana, am părăsit țara. După un an de studii la Viena, m-am stabilit în Germania, la München. La EUROPA LIBERĂ am debutat cu cronici literare, în emisiunile culturale, iar apoi, din 1984, am făcut parte din grupul de "ofensivă" al emisiunii *Actualitatea Românească*, alături de Emil Georgescu, (pentru scurtă vreme), N. C. Munteanu și Șerban Orescu.

Am studiat în Statele Unite; sunt *Master of Arts* în Relații Internaționale și Strategie al Universității din Boston. După 1989, am fost de zeci de ori în țară, de unde am relatat din Piața Universității, în timpul marii demonstrații anti-comuniste, de la vari minerade și tot felul de alte întîmplări dramatice ale tranziției. Sunt autorul unor volume de versuri, apărute în țară și, parțial, traduse în străinătate. Soția este franțuzoaică, băiatul nostru, Joachim, are 3 ani și jumătate.

Trăiesc, la propriu și la figurat, "distribuit" între Paris (locuința familiei), Germania (radioul) și România (dragostea dintii, adică din totdeauna). Cred în utilitatea exilului militant; România și românii din țară mai au, cred, nevoie de "România" și "românii" dinafara țării. Avem o perspectivă difertă, mai critică, mai calmă asupra vieții. Putem compara, ne este mai ușor, și mai greu, în același timp, să păstrăm țara în împlinirea ei ideală, în

ciuda eșecurilor realității.

S.C.: România a trecut la o perioadă istorică nouă. Un proces de democratizare a început, dar opoziția ca și o mare parte din observatorii străini



EMILIAN HUREZEANU

consideră că acest proces este prea încet. Cum vedeți dumneavoastră dezvoltarea acestui proces?

E.M.: Reforma și schimbarea merg încet, nu din cauza vreunei fatalități - deși există și un teribil handicap al transformării acvariului în ciorbă de pește, cum spune Walesa. În România, guvernarea post-decembriști au îndrăgit, pe urmele ceaușescului, mai mult puterea decît interesele naționale reale ale țării. Or acestea din urmă cer o gîndire strategică pe termen lung, nu jocuri politice sau politicianiste, cu miză redusă. O Românie mai democratică și mai prosperă e întîrziată din cauza frînelor puse de actualul regim național-populist, care nu reușește să sară peste propria umbră: ceaușismul "creator", nomenclismul anti-occidental, o aservire, psihologică, înainte de a fi tactico strategică, față de mentalitatea asiatică. Aceasta din urmă, înseamnă forme stagnante ale unui

feudalism cultural și imperial, de care țara noastră a avut destul parte, prin destin istoric, o jumătate de secol. Actualii guvernanti nu vor și nici nu știu altceva. Nu cred în nevoia schimbării "generaționale", atunci cînd e vorba de schimbarea la față a României. Mă tem însă, că doar această schimbare de generații va readuce țara pe drumul ei meritat. Cu condiția ca noi și contemporanii noștri din țară să începem acum schimbarea, și să nu așteptăm totul de la cei tineri, așa cum altădată, cu temei sau nu, se aștepta din partea americanilor coborîrea din ceruri.

S.C.: Tactul trecerii de la economia planificată la cea liberă este încet. Oamenii de afaceri străini vād în aceasta o piedică pentru investiții. Călătoria des în România și cunoașteți bine realitatea din țară. Care este situația reală?

E.H.: Oamenii de afaceri străini sunt întîmpinați nu atît de o legislație anacronică, cînd vin în România, cît de practicile, în spor continuu, ale bizantinismului birocratic, de microclimatul paralizant al corupției. Fosta planificare a economiei e un factor de regres și lentoar, dar ceea ce blochează investiția e mai ales actuala politică economică: privatizarea lentă a marii industriei, absența unei legi a falimentului, "timiditatea" doctrinară a unui socialism populist xenofob, care amintește de standardele fostei Jugoslavii mai mult decît de cele ale fostei economii planificate din Republica Cehă, să zicem.

S.C. Există încă tineri care doresc să părăsească România. Care considerați că este cauza acestui fenomen? Se poate vorbi de o reală democratizare în România?

E.H.: Aici e o tragedie. Tinerii părăsesc sau vor să părăsească România, pentru că presimt că nici viitorul nu va fi mai bun decît prezentul. E aici un calcul greșit, dar nu întru-totul, atîta vreme cît viitorul se face acum, și el se face prost. Există șanse de democratizare reală în România. (continuare în pagina 16)